

בש"פ 7279/16 - אלירון גולד נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון
בש"פ 7279/16

כבוד השופט מ' מזוז
אלירון גולד

לפני:
העורר:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים מיום
29.8.2016 במ"ת 42990-06-16 (ע"י כב' השופט כ'
מוסק)

תאריך הישיבה: כ"ג באלול התשע"ו (26.9.2016)

בשם העורר: עו"ד אריאל ארמן

בשם המשיבה: עו"ד הדר פרנקל

החלטה

1. ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופט כ' מוסק) מיום 29.8.2016 במ"ת 42990-06-16, בה דחה את בקשתו של העורר כי יערך תסקיר מעצר בעניינו.

2. ביום 20.6.2016 הוגש נגד העורר, יליד 1997, כתב אישום המונה שלושה אישומים המייחסים לו ביצוע החזקת נשק, נשיאת נשק, איומים, ניסיון לחבלה בכוונה מחמירה וניסיון תקיפה סתם.

3. יחד עם כתב האישום הגישה המדינה בקשה למעצרו של העורר עד לתום ההליכים נגדו. בדיון בבקשה ביום 4.7.2016 הסכים בא כוח העורר לקיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר נגד מרשו, וביקש כי יערך בעניינו תסקיר מעצר שיבחן את האפשרות כי ישוחרר לחלופת מעצר. בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופט א' דראל) קבע כי

בהעדר הצעה לחלופת מעצר קונקרטי, ובהתחשב בעברו הפלילי הבלתי מבוטל של העורר, לא נראה כי תצמח תועלת מעריכת תסקיר מעצר בעניינו. על כן, הורה בית המשפט על מעצר העורר עד לתום ההליכים נגדו, תוך שקבע כי ככל שתעמוד על הפרק חלופת מעצר "בעלת איכויות", תוגש בקשה לעיון חוזר אשר תיקבע לדיון מיד.

4. ביום 25.8.2016 הגיש העורר לבית המשפט בקשה דחופה "להורות על תסקיר מעצר". בבקשה טען העורר כי יכולתו להציע חלופת מעצר קונקרטי הנה קלושה, שכן הוא הוצא מחזקת הוריו כפעוט, גדל במסגרות שונות ומצוי בקשר עם אחותו בלבד. נטען כי לאחרונה החל העורר לגלות מוטיבציה להשתקם ועל כן מבוקש לבחון אפשרות כי ישלח לחלופת מעצר טיפולית, אשר עשויה בהחלט להוות חלופה "בעלת איכויות" ושכמותה לא ניתן להציע מבלי ששירות המבחן ידרש לנושא. בא כוח העורר אף מצא לציין כי בדיון שהתקיים ביום 4.7.2016 לא עתר לקבלת תסקיר מעצר שיבחן האפשרות של חלופה טיפולית, שכן באותו מועד העורר טרם הביע נכונות להשתלבות בחלופה מעין זו.

5. ביום 29.8.2016 דחה בית המשפט (כב' השופט כ' מוסק) את הבקשה, בנמקו את הדחייה כדלהלן:

"בבקשתו הנוכחית של המבקש, אין כל הצעה לחלופה מוגדרת ואין בבקשה זו אלא ניסיון לערור על החלטת בית המשפט שקבע כי אין מקום לעריכת תסקיר מעצר. לפיכך, מאחר ומדובר בבקשה שאינה עומדת בגדרי החלטת בית המשפט דינה להידחות.

זאת ועוד, אין בבקשה תשתית עובדתית חדשה או כזו ממנה ניתן ללמוד כי המשיב זקוק לטיפול כלשהו.

עוד יש ליתן את הדעת לפרק הזמן הקצר ביותר שחלף מאז החלטת בית המשפט בדבר מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים ועד להגשת בקשה זו."

6. על החלטה זו הוגש הערר שלפני. העורר מדגיש כי בקשתו לפני בית משפט קמא הייתה אך להורות על עריכת תסקיר מעצר בעניינו. נטען כי השינוי שחל בגישתו של העורר הוא שהביאו לבקש כי תיבחן האפשרות לשחררו לחלופת מעצר טיפולית, וכי לשירות המבחן הכלים לספק תשתית עובדתית שתבסס או תשלול הטענה כי חל בו שינוי כזה. העורר מטעים כי בהחלטה לערוך תסקיר מעצר בעניינו לא יהא כדי לשחררו לחלופה טיפולית, אלא אך כדי לבדוק האם ראוי לשחררו לחלופה כזו. לבסוף, מוצגות בערר נסיבות חייו הקשות של העורר, נעדר משפחה, שנמסר לאימוץ בהיותו תינוק והיותו בגיר קרוב מאוד לקטינות (כבן 19), נסיבות שמכוחן אין בידו להציע חלופה "רגילה".

7. עם קבלת הערר הוריתי למדינה להודיע האם היא מסכימה לכך שיערך תסקיר מעצר בעניינו של העורר. המדינה הודיעה על התנגדותה לעריכת התסקיר המבוקש, תוך שהיא חוזרת בעיקרם של דברים על טעמי ההחלטה מושא הערר.

8. בדיון לפני הפנה בא כוח העורר לנימוקי הערר, תוך שהטעים כי בנסיבות הייחודיות דכאן מתבקש תסקיר מעצר אשר יבחן את ההיתכנות לחלופה טיפולית, כמוצע על ידו. הודגש כי בהחלטה המקורית קבע למעשה בית המשפט שיש מקום לבחינת חלופת מעצר, תוך שמירת האפשרות לעורר לשוב ולפנות לבית המשפט בענין זה.

מנגד, טענה באת כוח המדינה כי העורר לא הצביע על כל חלופה קונקרטי אפשרית, וספק אם קיימת חלופה טיפולית מתאימה לעורר, שכבר אינו קטין. ובנוסף, נוכח חומרת העבירות בהן מואשם העורר ועברו הפלילי העשיר אין

מקום לשחרורו לחלופת מעצר. בתשובה ציין בא כוח העורר כי קיימות מסגרות טיפוליות, כגון קהילת רטורנו, העשויות להתאים לעורר, וכל בקשתו היא לעריכת תסקיר לבחינת התאמתו של העורר למסגרת כזו.

דין והכרעה

9. לאחר עיון הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להתקבל.

10. בהתאם להוראות סעיף 21 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, רשאי בית משפט להורות על מעצרו של נאשם עד לתום ההליכים נגדו בהתקיים התנאים הקבועים שם, ואולם, כך נקבע, לא יצווה בית המשפט על מעצר כאמור אלא אם נוכח כי "לא ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך של שחרור בערובה ותנאי שחרור שפגיעתם בחירותו של הנאשם פחותה" (סעיף 21(ב)(1)).

לשם בחינת האפשרות "להשיג את מטרת המעצר בדרך של שחרור בערובה" נדרשת בדרך כלל עריכת תסקיר מעצר בעניינו של הנאשם לשם בחינת חלופות מעצר והתאמתו של הנאשם לחלופה כזו ותנאיה; זאת למעט מקום שבו המשפט מגיע למסקנה ברורה ממכלול הנסיבות שלפניו כי שום חלופת מעצר לא תצליח בעניינו של הנאשם הקונקרטי.

11. לא זה המקרה בעניינו. כמצוין לעיל, בהחלטתו מיום 4.7.2016 על מעצר העורר עד לתום ההליכים קבע בית המשפט, כי בהעדר הצעת חלופת מעצר קונקרטית מצד העורר, ובהתחשב בעברו הפלילי, לא נראה כי תצמח תועלת מעריכת תסקיר מעצר בעניינו. אך זאת תוך שקבע גם, כי ככל שתעמוד על הפרק חלופת מעצר "בעלת איכויות", "תוגש בקשה לעיון חוזר וזאת תיקבע לדיון באופן מידי". מכאן שבהחלטתו על מעצר העורר עד לתום ההליכים, בית משפט קמא לא שלל קטגורית אפשרות של חלופת מעצר, אלא קבע את העדרה הצעת חלופה מתאימה באותה עת, תוך שהתווה את הדרך לבחינת חלופה כזו ככל שתועלה בהמשך.

לפיכך, משהועלתה כעת מטעם העורר ההצעה של חלופת מעצר טיפולית, יש מקום להורות על עריכת תסקיר מעצר לבחינת ההיתכנות של חלופה כזו והתאמה של העורר לחלופה כזו. זאת כוח המדינה קבלה על כך שאין מדובר בהצעת חלופה קונקרטית, אלא שאין להתעלם מכך שלא מדובר בעניינו בהצעה לחלופת מעצר "רגילה" - בה אכן מצופה מהנאשם להציע חלופה קונקרטית, הכוללת בין היתר, מקום שהות, מפקחים וערבויות - אלא בחלופה טיפולית-מוסדית, שפרטיה ותנאיה אינם בידיו של הנאשם, ונדרשת מעורבות של שירות המבחן לבחינת היתכנותה והתאמתה.

12. באמור לעיל לא התעלמתי מחומרת המעשים המיוחסים לעורר ומעברו הפלילי המכביד, אך באלה אין לדעתי כדי להצדיק חסימה על הסף של בחינת האפשרות לחלופת מעצר. זאת בהתחשב בין היתר גם בנסיבותיו האישיות החריגות ובגילו הצעיר. כמובן שבשלב זה אין לדעת מה יהיו תוצאות תסקיר המעצר, ולמותר לומר שההכרעה הסופית בשאלת חלופת המעצר שמורה לבית המשפט.

13. סוף דבר: הערר מתקבל. שירות המבחן יערוך תסקיר מעצר בעניינו של העורר, שיבחן אפשרות והתאמה של העורר לחלופה טיפולית, ככל שישנה. התסקיר יוגש לבית משפט קמא אשר ידון בו בגדר הבקשה לעיון חוזר שהגיש

העורר.

ניתנה היום, כ"ד באלול התשע"ו (27.9.2016).

ש ו פ ט
